

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

Luxembourg, 2018. október 4.

Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke

Az Európai Számvevőszék 2017. évi éves jelentésének bemutatása az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága (CONT) előtt

Strasbourg, 2018. október 4.

Eltérés esetén az elhangzott szöveg érvényes.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Tisztelt Elnök Asszony, tisztelt Előadó Asszony, tisztelt képviselők, tisztelt Biztos Úr, hölgyeim és uraim!

Egykori képviselőként jól tudom, milyen elfoglalt ebben az időszakban az Európai Parlament. A szokásosnál is intenzívebb jogalkotási munkán túl intézményük a következő európai parlamenti választások közeledtével – nagyon helyesen – magas szintű fórumként is szolgál Európa jövőjének megvitatására, amint azt tegnap Észtország miniszterelnökének látogatása alkalmával is tapasztaltuk.

Jó okom van tehát, hogy a Számvevőszék elnökeként köszönetet mondjak bizottságuknak, amiért időt szán a 2017-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésünk megvitatására.

Lazaros Lazarou mint az éves jelentésért felelős számvevőszéki tag, a tíz fejezet mindegyikéért felelős tagok és természetesen számvevőink is mindent megtettek azért, hogy Önök értékelésünkkel a kezükben mérhessék fel az Unió 2017-es pénzgazdálkodásának helyzetét. Ezzel most elkezdődhet a zárszámadási eljárás, az utolsó a jelenlegi parlamenti ciklusban.

Szeretnék köszönetet mondani az itt Oettinger biztos úr által képviselt Bizottságnak, ellenőrzéseink fő alanyának is. Ellenőrzési folyamatunk az ún. „kontradiktórius” eljárással ér véget, de az „egyeztető eljárás” jobban kifejezi annak lényegét, hiszen nem vagyunk ellenfelek. Igaz, hogy a Számvevőszék gyakran bírál, és ki is tart az igaza mellett, de reményem szerint mindig méltányosan és az észszerű indoklásokra nyitottan járunk el: gyakran kapunk is ilyeneket a Bizottságtól, amint azt Önök is elolvashatják az észrevételeink mellett közreadott bizottsági válaszokban.

Hölgyeim és uraim!

2017-re nézve az elmúlt évekhez hasonlóan azt állapíthatjuk meg, hogy az Unió beszámolója megbízható és valós képet ad az Unió pénzügyi helyzetéről. Az előző évhez hasonlóan 2017-re nézve is korlátozott (vagyis nem elutasító) véleményt fogalmazunk meg a 2017-es beszámoló alapjául szolgáló kifizetések szabályszerűségéről.

Más szóval az általunk megvizsgált 2017-es kiadások jelentős része nem tartalmazott lényeges hibát – ezzel elsősorban a jogosultságalapú kiadásokra¹ célzok, vagyis az olyan programokra, ahol a kedvezményezettek bizonyos feltételek teljesítése esetén részesülnek kifizetésekben. Ilyenek például az Erasmus-diákoknak nyújtott kifizetések, a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatás, a harmadik országoknak nyújtott költségvetés-támogatás és az uniós alkalmazottak fizetése. Ezek a jogosultságalapú kifizetések tették ki az uniós költségvetés 2017-es kifizetéseinek több mint felét.

Ráadásul tovább csökkent a szabálytalanságok szintje az uniós kiadásokban. A kifizetések becsült hibaszintje 2017-ben 2,4% volt, vagyis alacsonyabb a 2016-os 3,1%-nál és a 2015-ös 3,8%-nál. Ez is mutatja, hogy az Unió pénzgazdálkodása határozottan helyes irányban halad – amiért elsősorban a Bizottságot illeti köszönet a tagállamokkal közös erőfeszítéseikért.

Véleményem szerint nekünk, számvevőknek nemcsak a negatívumokat kell kiemelnünk: lássuk meg, ahol csak lehet, a követendő gyakorlatokat is! Pozitív példaként hadd említsem meg azt a következtetésünket, hogy az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról származó közvetlen kifizetések, amelyek a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének zömét adják, lényeges hibától mentesek.

Persze azt sem hallgathatom el, hogy akadnak még problémák is. Ennek érzékeltetésére három példával fogok élni: egyet a mezőgazdasági kiadások egy másik területéről, egyet a kohézióból, egyet pedig a kutatásból veszek.

---

¹ egyes vidékfejlesztési programok kivételével

Egy általunk feltárt esetben egy mezőgazdasági termelő ún. köztes kultúra ültetésére kapott környezetvédelmi pénzügyi támogatást. Valójában nem ültetett ilyen növényt, és nem vezetett öntözési és művelési naplót sem. Helyszíni vizsgálatunk eredményeként a tagállami kifizető ügynökség eljárást indított a támogatás visszafizettetésére.

Egy másik esetben azt állapítottuk meg, hogy egy kedvezményezett a kohézió területén túligényelte projektje közvetett költségeit. Ezek a költségek valójában az intézet központjában felmerült általános jellegű költségek voltak, és nem kapcsolódtak a projekt végrehajtására létrehozott konkrét szervezethez. A szóban forgó projekthez közvetlenül kapcsolódó költségeken kívül minden költséget támogatásra jogosulatlanak tekintettünk.

Egy harmadik esetben egy kutatási projektben részt vevő kkv a valónál több munkaórát jelentett be a projekttel kapcsolatban, és a kiszámításukra is helytelen módszert alkalmazott. Tovább rontotta a helyzetet, hogy a bejelentett alkalmazottakat egy másik vállalat (a kkv testvérvállalata) foglalkoztatta, amely nem volt részes fele a támogatási szerződésnek. Ezért mindezeket a költségeket nem ítéltük támogathatónak.

Hangsúlyoznom kell, hogy gyakran elegendő információ áll rendelkezésre ahhoz, hogy a hibák jelentős részét megelőzzék, illetve észleljék és kijavítsák. Ha a Bizottság és a nemzeti hatóságok felhasználták volna ezt az információt, akkor az uniós költségvetésnek még nagyobb hányada maradna a Számvevőszék, illetve a Bizottság saját lényegességi küszöbe alatt.

De itt sem állhatunk meg. Most lehetőségünk nyílik arra, hogy új szemszögből tekintsünk azokra az ellenőrzési bizonyítékokra, amelyek az irányítási és kontrollrendszerek javulásának köszönhetően állnak rendelkezésünkre.

2017-ben a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” területén kísérleti jelleggel módosított megközelítést alkalmaztunk. Az alapvető változás az volt, hogy a kiadásokért felelős szervezetek által már végrehajtott ellenőrzéseket és kontrollokat vizsgáltuk felül és végeztük el újra. Ez az új ellenőrzési megközelítés figyelembe veszi a jogalapokat érintő, a Parlament és a Tanács által 2013-ban elfogadott jelentős változtatásokat. Ebből adódóan jelenleg olyan bejelentett kiadásokat ellenőrizzük, amelyekre nézve a tagállamok és a Bizottság már alkalmazták az általuk feltárt szabálytalanságokra vonatkozó pénzügyi korrekciókat. Ezért megállapításainkból egyértelműbben kitetszik, hogy a Bizottságnál, illetve a tagállamokban hol állnak fenn továbbra is hiányosságok, s így magasabb színvonalú információkkal tudunk szolgálni Önöknek itt a Parlamentben.

Az elkövetkező években ezt a projektet a szükséges feltételek fennállása esetén más kiadási területekre is kiterjesztjük.

Figyelmünket és erőforrásainkat azonban annak megítélésére is összpontosítanunk kell, hogy az Unió polgárokért végzett munkája valóban eredményes-e. Nem elég pusztán annyit tudnunk, hogy valamely pénzügyi helyesen költöttek-e el, azt is tudnunk kell, hogy okosan költötték-e el.

Hadd hozzak még egy példát a külső fellépések területéről: egy általunk felkeresett projekt esetében egy nemzetközi szervezet 280 000 eurót meghaladó költséggel szállított ki 150 000 euró értékű szavazóurnákat és szavazólapokat. Igaz, hogy itt harmadik országbeli választásokhoz kapcsolódóan valóban kényes és sürgető esetről volt szó, de polgárainknak mégis nehéz megmagyarázni, ha az Unió ilyen módon használja fel a pénzüket.

Hölgyeim és uraim!

Egyik legutóbbi különjelentésünkben rámutattunk, hogy több tagállam számára nehézséget jelent az európai strukturális és befektetési alapokból származó források megfelelő felhasználása. E tekintetben öröndetes, hogy a Bizottság több olyan intézkedést javasol a következő pénzügyi időszakra, amelyek hozzájárulhatnak a kohéziós alapok jobb felhasználásához. A megoldás részben Önöktől függ, ha időben elfogadják az új többéves pénzügyi keretet és az ahhoz kapcsolódó többéves pénzügyi programokat.

Ugyanakkor az uniós költségvetést továbbra is jelentős nyomás alá helyezik az elkövetkező évekre kötelezettségvállalásba vett nagy összegű kifizetések.

A kötelezettségvállalások magas és a kifizetések alacsony szintjének kombinációja miatt új rekordot értek el az Unió immár 267,3 milliárd euróra rúgó fennálló költségvetési kötelezettségvállalásai, és előrejelzéseink szerint a fennálló kötelezettségvállalások összege 2020 végére még magasabbra fog nőni. Véleményünk szerint a következő többéves pénzügyi keretnek prioritásként kell kezelnie ezt a problémát.

A Számvevőszék biztosan nem fog beleszólni a nettó befizetők és a nettó kedvezményezettek közötti vitába: az előbbiek szerint alighanem csökkenteni kell a kötelezettségvállalásokat, míg a utóbbiak szerint többre van szükség. Arra a tényre azonban utalhatunk, hogy többek között a fennálló kötelezettségvállalások növekvő halmaza miatt későbbre fog kitolódni azon pénzügyi programok hatása, amelyekről Önök, törvényhozók jelenleg vitáznak.

Hölgyeim és uraim!

A teljes uniós költségvetés csupán mintegy 1%-át teszi ki az összes uniós ország együttes bruttó nemzeti jövedelmének.

Ezért – noha fontos az Unió költségvetésének eredményes felhasználása – reálisan kell szemlélünk, hogy mit lehet elérni a reánk bízott pénzzel. Ha teljesíthetetlen várakozásokra adunk okot, akkor eljártsszuk az uniós polgárok bizalmát. Véleményünk szerint a következtetés egyértelmű: az Unió ne tegyen olyan ígéreteket, amelyeket nem képes beváltani. Napról napra bizonyítanunk kell azt is, hogy az uniós hatásköröket eredményesebben lehet uniós, mint nemzeti szinten gyakorolni.

Még egy szót, mielőtt befejezném. Nekünk, számvevőknek az a hírünk, hogy mindig visszafelé tekintünk. Idén azonban – úgy gondolom – az előrenézésre is jogunk van. Számíthatnak rá, hogy az elkövetkező hetekben véleményeket bocsátunk ki a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó, az Európai Unió pénzügyeit illető különböző javaslatokról.

A Parlamentre és a Tanácsra fontos döntések várnak. Rendkívül örvendetesnek találjuk, hogy a Bizottság ezekkel kapcsolatban javasolja a jelenlegi többéves pénzügyi keretben oly nagyon hiányzó rugalmasság figyelembevételét: a helyes irányba tett lépés ez is.

Hölgyeim és uraim, amikor az egyre bizonytalanabbá váló világban igyekszünk megszabni utunkat, biztosítanunk kell, hogy döntéseink szilárd pénzügyi alapokon nyugodjanak.

Mutassuk meg polgárainknak, hogy be tudjuk váltani azt, amit ígérünk, hatékonyan váltjuk be, és ezt olyan módon tesszük, hogy valódi hatást gyakoroljunk.

Köszönöm figyelmüket, és állok elébe véleménycseréneknek.